

CLP: 1272/2008/EK rendelet anyagok és keverékek osztályozásáról címkézéséről csomagolásáról

Botos Ágnes EV

REACH, GHS, ADR, KEM tanácsadó

2009.október.6.

www.REACHexpert.eu

www.REACHexpert.eu

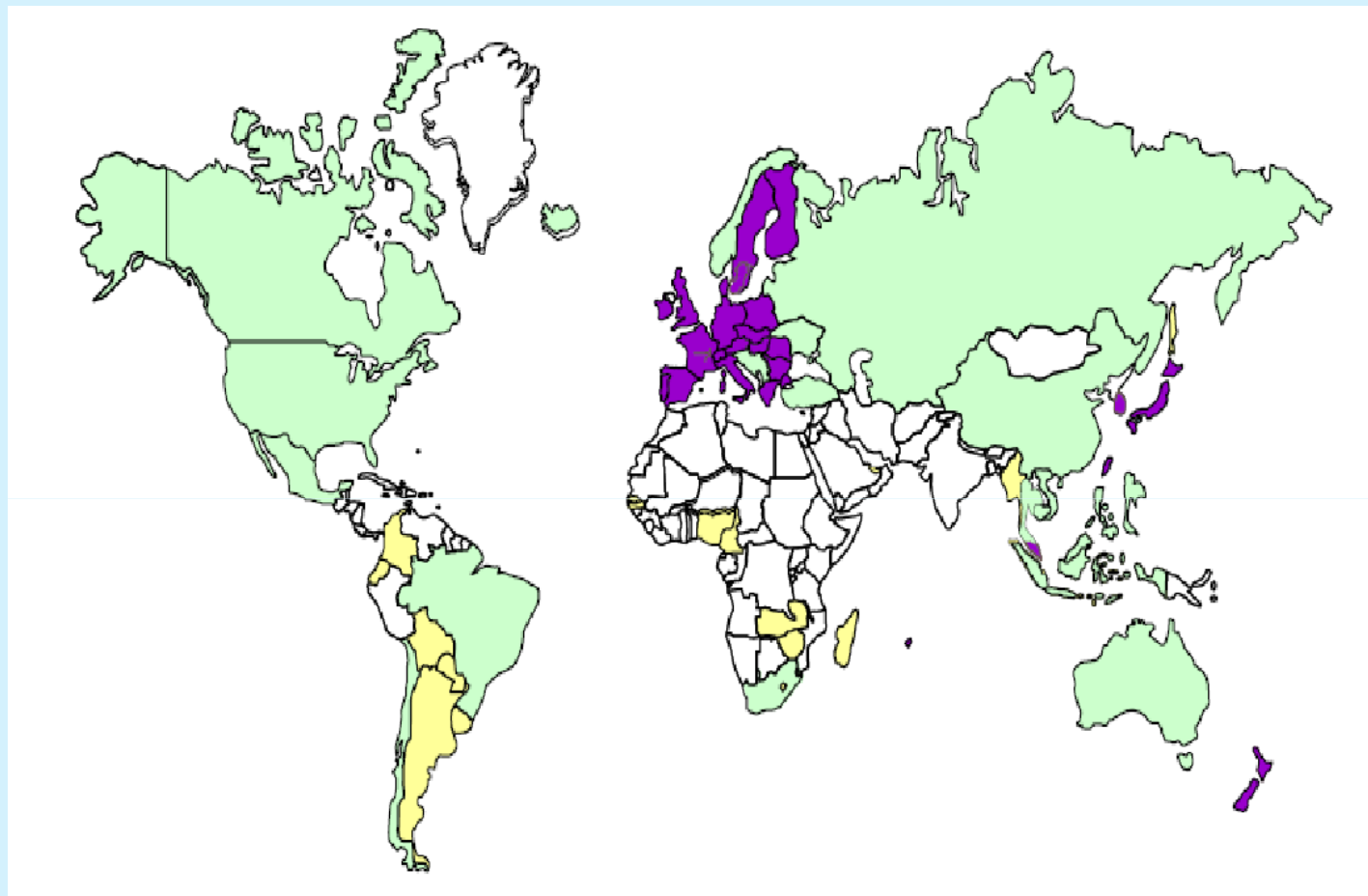
GHS ÉS CLP KAPCSOLATA

- Az ENSZ kidolgozta a „ Vegyi anyagok osztályozásának és címkézésnek globálisan harmonizált rendszerét” ➡ GHS
- Az EU a GHS kritériumokat beépítette a közösségi jogszabályba ➡ CLP

- **CLP : 1272/2008/EK rendelet**
anyagok és keverékek
osztályozásáról, címkézéséről, csomagolásáról
- **2009. január 20-tól hatályos**

GHS bevezetés a világon 2010-ben

Bevezetve:

Hamarosan bevezetik:

Folyamatban:

CLP : 1272/2008/EK rendelet anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről, csomagolásáról

rendelet: EU legerősebb jogszabály fajtája

- szóról szóra kell alkalmazni minden EU tagállamban

anyagok: elemek és vegyületek

- CAS # (globális)
- EU # = EC# = (EINECS# / ELINCS#)
- ECHA-szám: Pre-regisztrált anyag(>1 t /év)

keverék =készítmény

- 2 vagy több anyag az összetevője

CLP CÉLJA

- anyagok és keverékek osztályozásának harmonizálása
/osztályozás = döntés arról, hogy **veszélyes** / **nem veszélyes** az anyag vagy keverék/

- veszélyes** anyagok és keverékek címkézésének harmonizálása
- veszélyes** anyagok és keverékek csomagolásának harmonizálása

CLP ÉRVÉNYESSÉGI TERÜLETEI

- Az osztályozási követelmények forgalmazott anyagokra, keverékekre, robbanóképes és pirotechnikai árucikkekre vonatkoznak.
 - Nem forgalmazott anyagokra is vonatkozik az osztályba sorolás, de csak amelyekre a REACH rendelet regisztrálást és bejelentést követel: pl. elkülönített intermedierek
 - 1t/év gyártott mennyiség alatt is!!!!
- Címkézési és csomagolási követelmények veszélyes anyagokra és készítményekre vonatkoznak
- Az anyagok gyártóinak és importőreinek bejelentési / regisztrálási kötelezettsége van az Európai Vegyianyag-ügynökség felé 2011. jan. 1-ig
- Az ipar a felelős a megfelelésért.

CLP MENTESSÉGEK

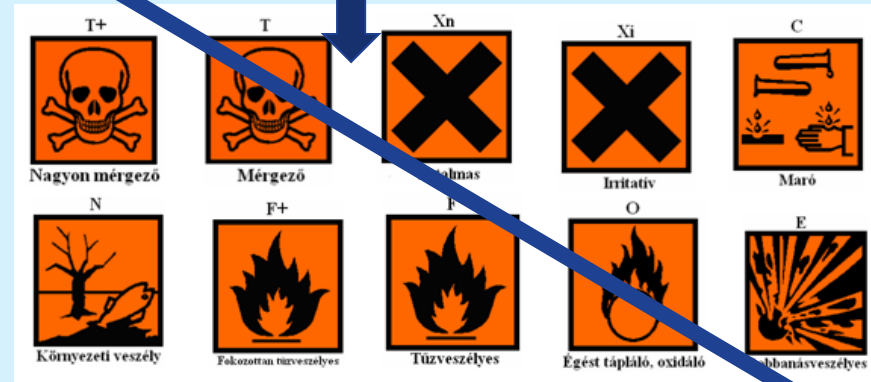
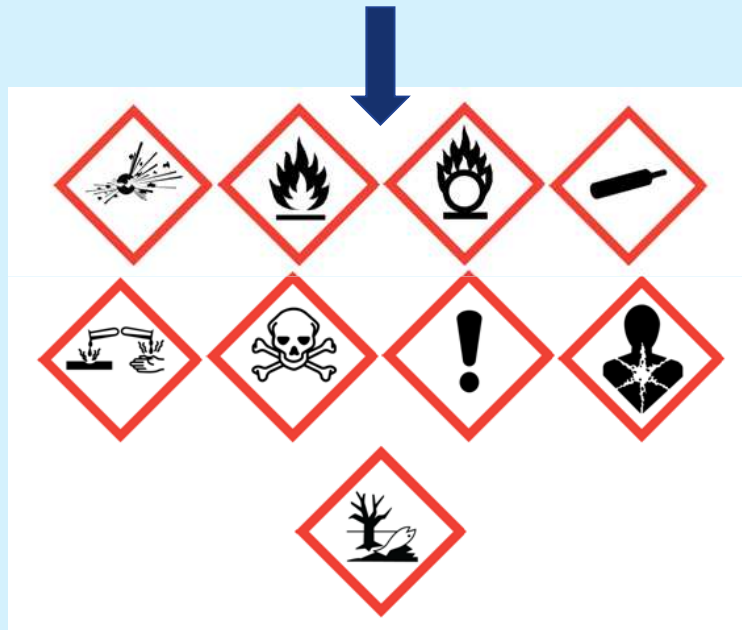
- Radioaktív anyagok
- Vámszabad területen lévő anyagok, Tranzitárúk,
- Nem elkülönített intermedierek
- Kutatás fejlesztési anyagok (feltételekkel)
- Hulladékok
- Honvédelem esetén (feltételekkel)
- Gyógyszerek, Állatgyógyászati készítmények
- Kozmetikai termékek
- Orvostechnikai eszközök
- Élelmiszerek és Takarmányok

PIKTOGRAMOK

44/2000 EüM rendelet

CLP (GHS)

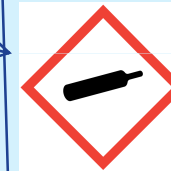
ADR (veszélyes áru szállítás)

FIZIKAI VESZÉLYEK

Veszélyességi osztályok

1. Robbanóanyagok
2. Tűzveszélyes gázok
3. Tűzveszélyes aeroszolok
4. Oxidáló gázok
5. Nyomás alatt lévő gázok
6. Tűzveszélyes folyadékok
7. Tűzveszélyes szilárd anyagok
8. Önreaktív anyagok és keverékek
9. Öngyulladó folyadékok = Piroforos folyadékok
10. Öngyulladó szilárd anyagok = Piroforos szilárd anyagok
11. Önmelegedő anyagok és keverékek
12. Vízrel érintkezve tűzveszélyes gázokat kibocsátó anyagok és keverékek
13. Oxidáló folyadékok
14. Oxidáló szilárd anyagok
15. Szerves peroxidok
16. Fémekre maró hatású anyagok és keverékek = Fémekre korrozív hatású anyagok

EGÉSZSÉGÜGYI VESZÉLYEK

Veszélyességi osztályok

1. Akut toxicitás
2. Bőrmarás/bőrirritáció
3. Súlyos szemkárosodás/szemirritáció
4. Légzőszervi/bőr szenzibilizáció
5. Csírasejt-mutagenitás
6. Rákkeltő hatás
7. Reprodukciós toxicitás
8. Célszervi toxicitás – egyszeri expozíció
9. Célszervi toxicitás – ismétlődő expozíció
10. Aspirációs veszély

KÖRNYEZETI VESZÉLYEK

Veszélyességi osztályok

1. A vízi környezetre veszélyes →

2. Az ózonrétegre veszélyes →

HATÁRIDŐK

anyag: 2010.dec.1.

keverék: 2015. jún. 1.

Időszak	Vegyi termék	Osztályozás**	Biztonsági adatlap ***	Címkézés és csomagolás*
2009.01.20. - 2010. 11. 30.	Anyag	44/2000	44/2000	44/2000
		vagy 44/2000 & CLP	44/2000 & CLP	CLP
	Keverék	44/2000	44/2000	44/2000
		vagy 44/2000 & CLP	44/2000 & CLP	CLP
2010.12.01. - 2015. 05.31.	Anyag	44/2000 & CLP	44/2000 & CLP	CLP
	Keverék	44/2000	44/2000	44/2000
		vagy 44/2000 & CLP	44/2000 & CLP	CLP
2015.06.01-től	Anyag	CLP	CLP	CLP
	Keverék	CLP	CLP	CLP

- *Azon anyagokat amelyek a 44/2000 EüM. rendelet szerint osztályoztak, címkéztek és csomagoltak, és 2010. december 1. előtt már forgalomba hoztak, 2012.dec .1-jéig nem szükséges a CLP szerint újracímkézni és csomagolni.
- *Azon keverékeket amelyek a 44/2000 EüM. rendelet szerinti osztályoztak, címkéztek és csomagoltak, és 2015. június 1. előtt már forgalomba hoztak, 2017.jún.1-jéig nem szükséges a CLP szerint újracímkézni és csomagolni.
- **44/2000 EüM. rendelet harmonizál a 67/548/EEC Dangerous Substance Directive, „DSD” –vel és a 1999/45/EC, Dangerous Preparations Directive, „DPD” –vel.
- ***Biztonsági adatlapot akkor kell kiadni, ha a felsorolt szabályozások szerint veszélyes a termékünk, és az ezek szerinti osztályozást kell oda beleírni, mindig melléírva, hogy az harmonizált, vagy saját osztályozás-e.

OSZTÁLYOZÁS BEJELENTÉSE: 2011. 01.01.

- Bejelentési kötelezettség:
 - REACH rendelet szerint regisztrálandó anyagok (>1t/év) és / vagy
 - Veszélyes anyag és piacra kerül (>0t/év) Nincs mennyiségi határ!!!
- Az anyagok gyártóinak és importőreinek 44/2000 EüM rendelet szerinti és a CLP osztályozást is **be kell jelenteni** az Európai Vegyianyag-ügynökség felé **2011. jan. 1-jéig** :
- A bejelentést elektronikusan kell elvégezni IUCLID 5 –on vagy REACH-IT-n (még nincs kész)
- 2010-es REACH regisztrálóknak a vezető regisztráló fogja elvégezni az osztályozást és bejelentést
- A 2013-as és 2018-as REACH regisztrálók bejelentési folyamata még formálódik.
- 2009. szeptember P&G ajánlás: 1 anyag / 1 bejelentés ?

IUCLID 5 BEJELENTÉS

Classification and Labelling according to GHS

General information

Name

Not classified

Implementation

Remarks

Classification

Physical hazards

	Hazard statement	Reason for no classification
Explosives	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Flammable gases	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Flammable aerosols	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Oxidizing gases	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Gases under pressure	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Flammable liquids	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Flammable solids	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Self-reactive substances and mixtures	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Pyrophoric liquids	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Pyrophoric solids	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Self heating substances and mixtures	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Substances and mixtures which in contact with water emits flammable gases	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Oxidising liquids	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Oxidising solids	<input type="text"/>	<input type="text"/>

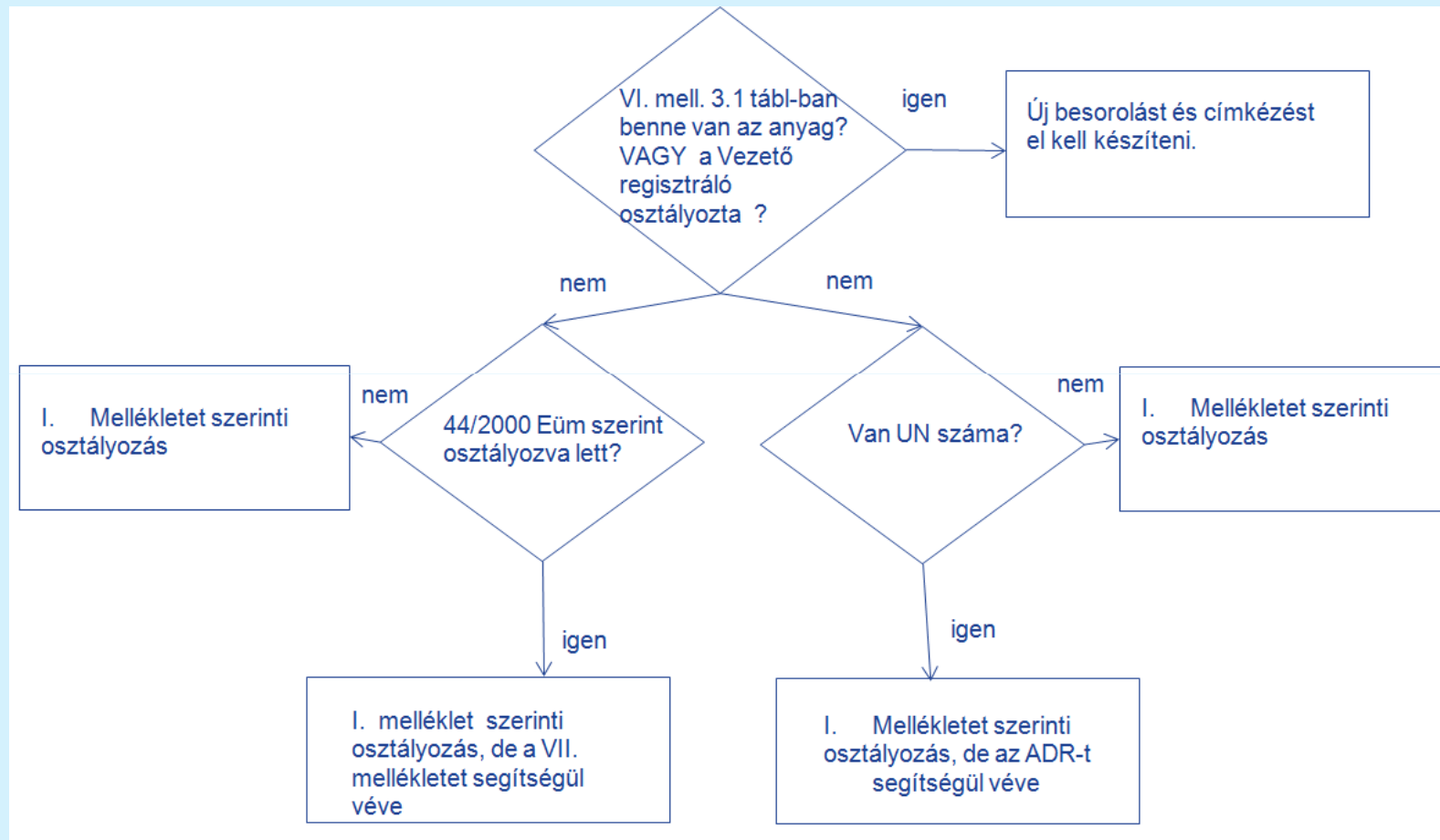
HARMONIZÁLT OSZTÁLYOZÁSI JEGYZÉK

- Az Ügynökég adatbázis formájában Osztályozási és Címkézési jegyzéket hoz létre a bejelentett anyagokról
- CLP VI. melléklet: Harmonizált Osztályozási jegyzék (több ezer anyag)
 - A harmonizált osztályozástól eltérni nem lehet.
 - Tagállamok hatóságai valamint az ipar is javasolhat új anyagokat a Harmonizált Osztályozási jegyzékbe.
- Ha egy vegyi anyag nincs rajta a Harmonizált Osztályozási jegyzéken, akkor a VII. melléklet megfelelési táblázata és az I. melléklet besorolási és címkézési előírása szerint kell eljárni.
- Közvetlen megfeleltetés nem lehetséges legtöbb esetben.

OSZTÁLYOZÁS FOLYAMATÁBRÁJA

Osztályozás = döntés arról, hogy **veszélyes** / **nem veszélyes** az anyag vagy a keverék

Az I. melléklet szerinti osztályozáshoz valószínű irodalmazni kell

Nátrium-metaszilikát osztályozása

EC#: 229-912-9

GHS VI. melléklet 3.1 táblázat:
Harmonizált Osztályozási jegyzék

Besorolás		Címkézés			Egyedi koncentráció határértékek és M-tényezők	Megjegyzések
Veszélyességi osztályok és kategóriák kódjai	Figyelmeztető mondatok kódjai	Veszélyt jelző piktogramok, figyelmeztetések kódjai	Figyelemezhető mondatok kódjai	Kiegészítő figyelemezhető mondatok kódjai		
Skin Corr. 1 B	H314	GHS05	H314			
STOT SE 3	H335	GHS07 Dgr	H335			

Besorolás → Címkézés (nátrium-metaszilikát)

	Bőrmásra vonatkozó címkeelemek /Skin Corr. 1 B/	Célszervi toxicitás (egyszeri expozíció) /STOT SE 3/		
Besorolás	1. kategória B/1	3. kategória		
GHS piktogram				
Figyelmeztetés	Veszély	Figyelem		
R-mondat → Figyelmeztető mondat	H314: Súlyos égési sérülést és szemkárosodást okoz.	H335:Légúti irritációt okozhat		
S-mondat →	Óvintézkedésre vonatkozó mondat -Megelőzés	P260	P261	
		P264	P271	
		P280		
	Óvintézkedésre vonatkozó mondat-Elhárító intézkedés		P301+P330+P331	P304+P340
			P303+P361+P353	P312
			P363	
			P304+P340	
			P310	
			P321	
		P305+P351+P338		
Óvintézkedésre vonatkozó mondat - Tárolás	P405	P403+P233		
		P405		
Óvintézkedésre vonatkozó mondat - Elhelyezés hulladékként	P501	P501		

Nátrium-metaszilikát : harmonizált osztályozás

A termék megtalálható a GHS VI. mellékletének 3.1. táblázatában a Veszélyes anyagok harmonizált osztályozási és címkézési jegyzékében.

Besorolás: Bőrmás 1. B kategória

GHS pictogram:

Figyelmeztetés: Veszély

Figyelmeztető mondat: Súlyos égési sérülést és szemkárosodást okoz.

Óvintézkedésre vonatkozó mondat – Megelőzés:

A por/füst/gáz/köd/gőzök/permet belélegzése tilos!

A használatot követően a kezét alaposan meg kell mosni.

Védőkesztyű/védőruha/szemvédő/arcvédő használata kötelező.

Óvintézkedésre vonatkozó mondat- Elhárító intézkedés:

LENYELÉS ESETÉN: A száját ki kell öblíteni. TILOS hánytatni.

HA BŐRRE (vagy hajra) KERÜL: Az összes szennyezett ruha darabot azonnal el kell távolítani/le kell vetni. A bőrt le kell öblíteni vízzel/zuhanyozás.

A szennyezett ruhát újbóli használat előtt kikezelni.

BELÉLEGZÉS ESETÉN: Az érintett személyt friss levegőre kell vinni és olyan nyugalmi testhelyzetbe kell helyezni, hogy könnyen tudjon lélegezni.

Azonnal forduljon TOXIKOLÓGIAI KÖZPONTHOZ vagy orvoshoz.

Szakellátás (lásd... a címkén).

SZEMBE KERÜLÉS ESETÉN: Óvatos öblítés vízzel több percen keresztül. Adott esetben kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható az öblítés folytatása.

Óvintézkedésre vonatkozó mondat - Tárolás: Elzárva tárolandó.

Óvintézkedésre vonatkozó mondat - Elhelyezés hulladékként: A tartalom/edény elhelyezése hulladékként:

Besorolás: Céliszervi toxicitás (egyszeri expozíció) 3. kategória

GHS pictogram:

Figyelmeztetés: Figyelem

Figyelmeztető mondat: Légúti irritációt okozhat

Óvintézkedésre vonatkozó mondat – Megelőzés:

Kerülje a por/füst/gáz/köd/gőzök/permet belélegzését.

Kizárólag szabadban vagy jól szellőző helyiségben használható.

Óvintézkedésre vonatkozó mondat- Elhárító intézkedés:

BELÉLEGZÉS ESETÉN: Az érintett személyt friss levegőre kell vinni és olyan nyugalmi testhelyzetbe kell helyezni. Rosszulát esetén forduljon TOXIKOLÓGIAI KÖZPONTHOZ vagy orvoshoz.

Óvintézkedésre vonatkozó mondat - Tárolás: Jól szellőző helyen tárolandó. Az edény szorosan lezárva tartandó.

Elzárva tárolandó.

CLP CÍMKÉZÉS

- Egy címkén minden figyelmeztető mondatnak (H mondat) szerepelnie kell.
- Egy címkén nem szerepelhet hatnál több óvintézkedésre vonatkozó mondat (P mondat), kivéve, ha a veszélyek jellegének és súlyosságának kifejezése érdekében szükséges.

CÍMKE MINIMÁLIS TARTALMA

- Szállító neve, címe, telefonszáma
- Mennyiség
- Termékszámok (CAS#, EC#, IUPAC név)
- Veszélyt jelző piktogramok
- Figyelmeztetések (Veszély, Figyelem)
- Figyelmeztető mondatok
- Óvintézkedésre vonatkozó mondatok
- Kiegészítő információs mező (biocid, engedélyszám)

A címkét azon tagállamok hivatalos nyelvein kell megfogalmazni, amelyekben az anyagot vagy keveréket forgalomba hozzák. Több nyelvű címke lehetséges.

CÍMKE ÉS PIKTOGRAM MÉRETE*

A csomag űrtartalma	Címke méretek /mm/	Piktogram méretek /mm/
Legfeljebb 3 liter	Ha lehet legalább 52x74	Legalább 16x16
3 liternél nagyobb, de legfeljebb 50 liter	Legalább 74x105	Legalább 23x23
50 liternél nagyobb, de legfeljebb 500 liter	Legalább 105x148	Legalább 32x32
500 liternél nagyobb	Legalább 148x210	Legalább 45x45

* Eltérés speciális esetekben lehetséges

CÍMKÉZÉSI PÉLDA

CODE

PRODUCT NAME

COMPANY NAME

Street Address
City, State, Postal Code, Country
Phone Number
Emergency Phone Number

DIRECTIONS FOR USE:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Fill weight: XXXX Lot Number: XXXX
Gross weight: XXXX Fill Date: XXXX
Expiration Date: XXXX

Danger

Keep out of the reach of children.
Read label before use.

UN Number
Proper shipping
name

Highly flammable liquid and vapour.
Harmful if inhaled.
May cause liver and kidney damage through
prolonged or repeated exposure.

Keep container tightly closed.
Keep away from heat/sparks/open flame-No smoking.
Use only outdoors or in a well-ventilated area.
Do not breath fume/gas/mist/vapours/spray.
Wear protective gloves and eye/face protection [as specified....]
Ground/bond container and receiving equipment.

IN CASE OF FIRE use [as specified] for extinction

FIRST AID

IF INHALED: Remove to fresh air and keep at rest in
a position comfortable for breathing.
Call a Poison Center or doctor/physician if you feel unwell.

Store in a cool, well-ventilated place.

[Universal Product Code (UPC)]

VESZÉLYES ÁRU SZÁLLÍTÁS (ADR) ÉS CLP KAPCSOLATA

Veszélyes vegyi termék ami a szállítás során is veszélyesként lett osztályozva (van UN száma)

- Belső csomagoláson CLP címke szükséges
- Külső csomagoláson szállítási (ADR) címke mindenképpen kell, CLP címkével is el lehet látni
- Önálló csomagoláson mind a szállítási (ADR) mind a CLP címke kell

Veszélyes vegyi termék ami a szállítás során nem lett veszélyesként osztályozva (nincs UN száma)

- Belső csomagoláson CLP címke szükséges
- Külső csomagoláson CLP címke szükséges

CSOMAGOLÁS KÖVETELMÉNYEI

- Feleljen meg a veszélyes anyagok légi, tengeri, közúti, vasúti és belvízi szállítására vonatkozó követelményeknek
 - Tartalma ne juthasson ki a csomagolásból
 - Anyag és csomagolás összeférhetőségét ellenőrizni kell
 - Sérülés nélkül szállítható legyen
- Kisgyermek figyelmét ne vonja magára,
- Élelmiszernél használt csomagoláshoz ne hasonlítson
- Bizonyos esetekben gyermekbiztos zárral kell rendelkeznie
- Bizonyos esetekben tapintással érzékelhető figyelmeztetéseket kell tartalmaznia

Köszönöm a figyelmet!

A CLP rendelet 2013-as és 2018-as regisztrálókat érintő változásairól a negyedévente megjelenő hírlevelemből is értesülhetnek. Konkrét osztályozást is vállalok.

Botos Ágnes EV

<http://reachexpert.blog.hu/>

www.REACHexpert.eu

www.GHSexpert.com

www.REACHexpert.eu

